

PARTNERING FOR BUSINESS GROWTH

Merenje administrativnih troškova u Republici Srbiji

Branko Radulović

www.bep.rs

Šta je metod standardnog troška?

- Model standardnog troška (MST) predstavlja jednostavan način merenja administrativnog troška i administrativnog opterećenja
 - MST razlaže administrativne zahteve (informacione obaveze) na neophodne aktivnosti (korake) koje je potrebno učiniti, meri potrebno vreme i druge troškove i na osnovu učestalosti i broja regulisanih subjekata izračunava ukupne administrativne troškove i administrativno opterećenje

Šta se ne meri?

- troškovi
 - po osnovu plaćanja, poreza, carina, naknada, kazni,...
 - prilagođavanja tehničkim/tehnološkim zahtevima i standardima
 - sticanja profesionalnih zvanja
 - čekanja na dobijanje dozvola, odobrenja, i sl.
 - žalbi i sudskih postupaka
 - “gubitka živaca”

Šta se meri?

- nacionalni nivo
 - Nisu uzete u obzir procedure u vezi građevinskih dozvola
- sektor privrede
 - ne adm.troškovi fizičkih lica
- administrativne takse u vezi dostave uključene, ali ne i naknade
 - Primer: naknada za šume
 - meri se koliko košta da se obavi procedura, ali ne i sama naknada

Dobro

- Detaljan, jednostavan i razumljiv
- Što se može meriti, može se i ostvariti
 - npr. uplata pazara i putni nalozi
- Lako se prilagođava i može se korigovati

Loše

- Nije statistički reprezentativan
 - ali kompatibilan sa anketom
- Problemi u oceni ušteda
 - Da li bi izgubljeno vreme bilo produktivno iskorišćeno?
 - Da li se propisi zaista primenjuju?

Ciljevi

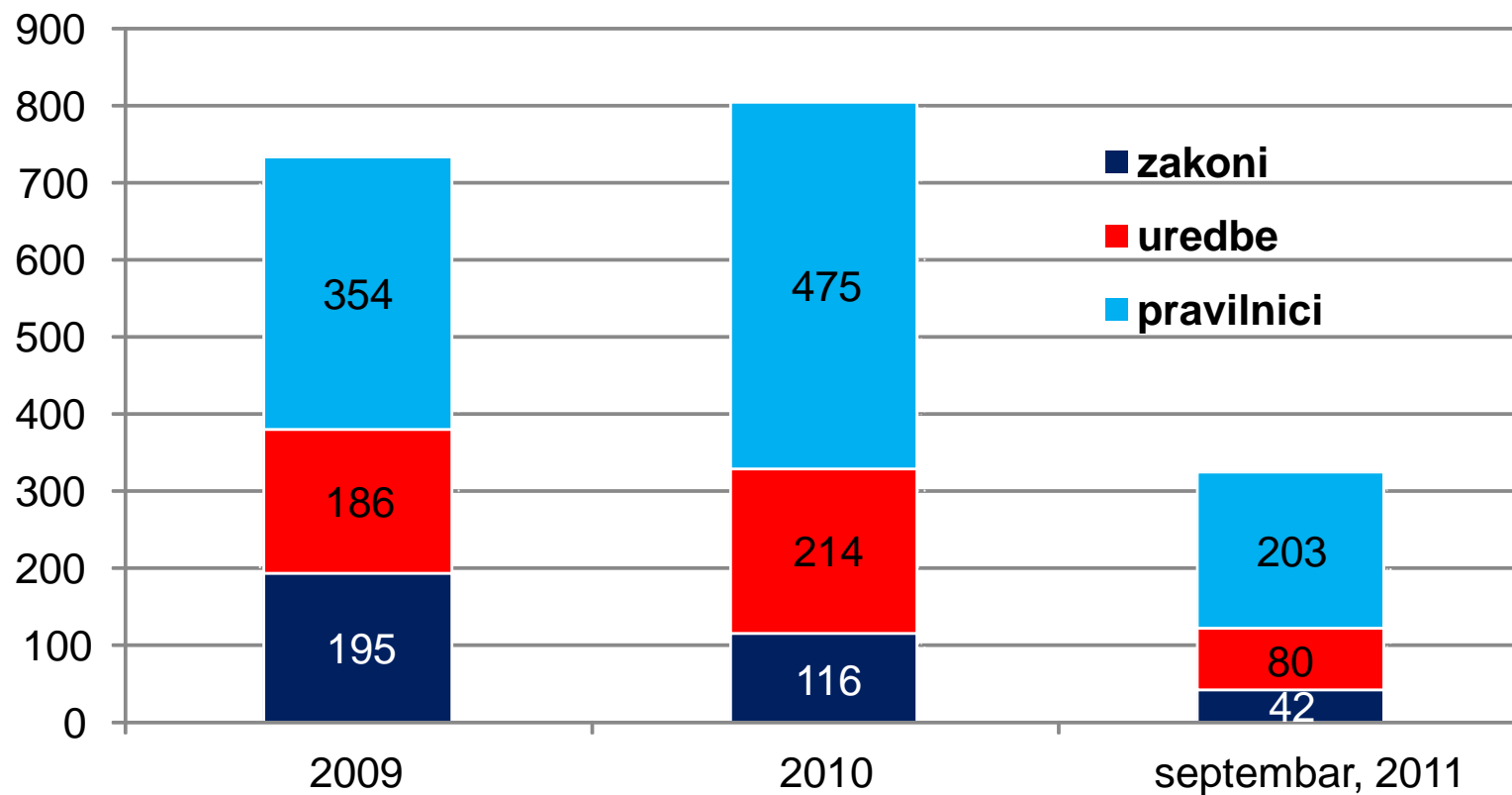
- Uporedivost sa drugim zemljama
- Merljivost
 - Prvi put se vrši celokupna procena administrativnih troškova
 - kroz SRP izmereno oko 30 procedura za koje su postojali predlozi – nedovoljno za objektivnu ocenu uspešnosti
- Identifikovanje novih mogućnosti za smanjenje troškova

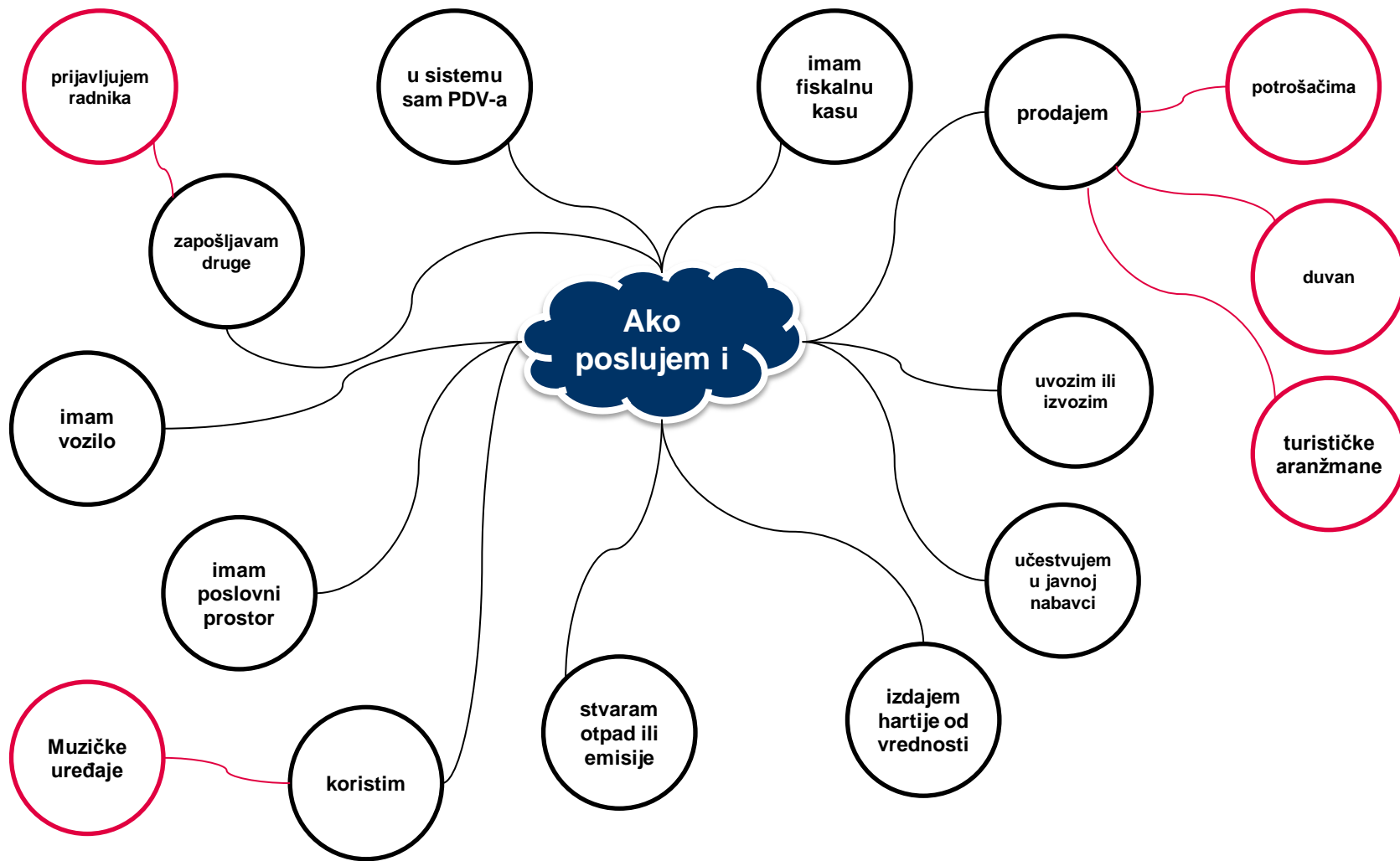
Kako su se birale procedure?

- **Osnovni kriterijumi** – obuhvat, učestalost, troškovi
- Konačno nešto manje od 800 administrativnih zahteva
- Korišćeno **pravilo 20 – 80**
 - 20% procedura stvara oko 80% troškova
 - 20% predstavlja oko 150 procedura

“Regulatorni cunami”

Veliki broj novih i izmena postojećih propisa nakon SRP-a

Primer (1) Prijava porodiljskog odsustva

Naziv informacione obaveze	Tip informacione obaveze	Nadležni organ	Naziv propisa kojim je informacioni zahtev nametnut	Član	Administrativna aktivnost	Tarifa (satnica u dinarima)	Potrebno vreme (minuti)		Administrativne takse i drugi direktni troškovi (poštarina, troškovi formulara i sl.)	
							Pot.	Stvarno	Pot.	Stvarno
Prijava porodiljskog odsustva	Ostalo	Centar za socijalan rad	Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom ("Sl. glasnik RS", 16/2002, 115/2005 i 107/2009)	10	Upoznavanje sa informacionim zahtevom	324,60	30	30		
					Priprema novih podataka i dokumentacije	324,60	45	180		
					Kopiranje pravljenje oznaka, i sl.	324,60	10	20		30
					Dostavljanje formulara	324,60	60	60		
					Popunjavanje informacija	324,60	20	20		

Primer: Prijava porodiljskog odsustva

Cena administrativne aktivnosti		Učestalost (godišnje)	Broj regulisanih subjekata	Ukupan broj administrativnih aktivnosti na godišnjem nivou	Ukupni administrativni troškovi		Ukupne uštede/dodatni troškovi
pot.	stvarno				pot.	stvarno	
162.3	162.3	1	30,918	30,918	5,017,918	5,017,918	
243.45	973.79	12	30,918	371,016	90,322,520	361,290,081	270,967,560.43
54.1	138.2	12	30,918	371,016	20,071,671	51,273,822	31,202,151.14
324.6	324.6	12	30,918	371,016	120,430,027	120,430,027	
108.2	108.2	12	30,918	371,016	40,143,342	40,143,342	

$\Sigma P \times Q$

P (cena) = Tarifa x Vreme + drugi troškovi

Q (količina) = broj privrednih subjekata x učestalost zahteva

Učešće administrativnih troškova u BDP-u oko 4,2% ili 1,35 milijardi evra

- Uključeno 157 procedura (skoro 300 pojedinačnih kalkulacija)

	Pretpostavka nižih plata	Pretpostavka viših plata(x1.2)	Fiksni troškovi (x1.2)	20/80 pravilo
Administrativni troškovi kao % BDP	2,31%	2,77%	3,33%	4,16%

Najskuplji administrativni zahtevi

Vođenje poslovnih knjiga	27.432.590.141
Popis imovine i obaveza	7.081.702.749
Uvoz robe i carinjenje	3.612.397.443
Revizija	2.588.024.328
Knjiga dnevnih izveštaja	2.198.290.714
Vođenje KEPU knjige	2.125.127.476
Uplata pazara	1.940.657.550
Opšti postupak javnih nabavki	1.285.771.954
Prijava radnika na obavezno socijalno osiguranje	1.269.598.788
Priprema i dostava PP OPJ i PP OD obrazaca	1.082.112.970
Izdavanje računa	1.071.122.519
Servisiranje fiskalnih kasa	944.215.893
Odjava radnika na obavezno socijalno osiguranje	928.752.320
Prijava porodiljskog odsustva	578.155.190

Uštede

- Identifikovano minimalno uštede u iznosu od 66,9 miliona evra
 - čak 90 procedura ima potencijalne uštede
- Ako se koriste veće plate i fiksni troškovi uštede iznose 96,3 miliona
 - sprovođenje bi rezultiralo umanjeње od 7,4% administrativnih troškova
 - % nešto viši ako se koristi koncept administrativnog opterećenja

Preliminarni obračun najznačajnijih potencijalnih ušteda

Vođenje KEPU knjige	2.125.127.476
Opšti postupak javnih nabavki	636.434.896
Priprema i dostava PP OPJ i PP OD	615.344.325
Izdavanje računa	425.313.244
Izveštavanje javnih društava u dnevnim novinama (zbirna)	420.603.444
Prijava porodiljskog odsustva	311.110.903
Sastavljanje DPU List dnevnog prometa ugostitelja	302.779.389
Zahtev za dobijanje dozvole za trgovinu na malo duvanskim proizvodima	188.018.270
Izdavanje poreskog uverenja o izmirenim obavezama	134.085.966
Overa zdravstvenih knjižica	113.843.902
Elektronska registracija u APR (zbirna)	99.945.058
Postupak plaćanja naknade za šume	99.182.658
Predaja M4 obrasca	95.067.067
Upis radnog staža u radnu knjižicu	94.649.310

Kako smanjiti administrativne troškove?

- Ukinuti zahteve
 - naknada za šume, KEPU knjiga, radne knjižice
- Smanjiti zahteve
 - čuvanje dokumentacije – pet umesto deset godina
- Pojednostaviti postupak
 - Porodiljsko odsustvo
- Razmena podataka državnih organa
- IT rešenja i usluge
 - APR, Devizni inspektorat, PU, ...
 - ali i sam privatni sektor (izdavanje računa)
- Bolja korisnička uputstva

Poređenje sa drugim zemljama

- Administrativno opterećenje u Austrija 2,8%, Češka 2,9%, Danska 2,1%, Holandija 1,7%
- Srbija je počela sa smanjenjima, ali ima još puno posla
 - i zemljama EU je trebalo više godina da ostvare cilj od 25%